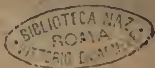
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE
PRÆCIPUO LIBERORUM
Sive
Vom Voraus der Kinder

AUTHORE
JOHANNE PETRO WOLFRAMO,
Alzeiâ Palatino.

ARGENTORATI,
Literis JOSIÆ STÆDELII.

ANNO M DC LXX.

I. N. SS. T.

PROOEMIUM.

JCtus Ulpianus in *l. 1. pr. ff. de suspect. tutor.* doctrinam de suspecti tutoris crimine propositurus attentionem Lectoris excitare voluit eâ ratione: Quod ista clausula, i. e. materia de suspectis tutoribus *secundum Glossam & D. Gothofredum, p. m. in not. ibid. lit. F.* & frequens & pernecessaria sit. Frequentem eam esse inde demonstrat, quòd quotidie suspecti tutores postulantur *d. pr.* Pernecessariam, ex hoc ipso concludit, quòd frequens & quotidiana: unde etiam prolixiore tractatione eandem indigere subsumit *d. l. 1. §. 1.* Idque apparet etiam ex *l. 25. ff. de liberat. legat.* ubi traditur, quòd ea quæ quotidiana sunt, plenius attingenda. Quemadmodum enim quascunque res alias in communis vitæ usum necessarias, ex ipsarum commoditate & indigentiâ æstimamus, & pro utilitate quam præstant, magni minorisvè facimus: sic omnino & ad legalium capitum compositionem accommodari oportebit, ut quorum usus præstantior, bono quopiam singulari Rempublicam beans, tanto magis eadem inculcentur & resolvantur; quorum verò usus aut minoris momenti, aut non ita magnus sit, horum non modò nulla ratio, sed etiam ipsa è legum corpore rejiciantur. *Nov. Leon. 46.* Itaque cum & mihi exantlatis non ita pridem

auxiliante DEO T. O. M. ordinariis Utriusque Juris examinibus, thema aliquod disputandum solenniter exhibendum esset, hanc de PRÆCIPVO LIBERORVM materiam præcipue elaborandam suscepi; utpote quam non modo jucundam sed & quotidianam, adeoque utilissimam, à paucis, & quidem quantum mihi constat, à nemine hactenus in specie pertractatum deprehendi. Quod si ergo vel ratione ordinis vel ipsius materiæ incongruenter, quid à me positum reperiatur, illud meliùs edoctum vel tempore vel monitis Doctorum absque hæsitatione emendaturum me polliceor.

PARS PRIMA
Continens Generalia.

CAP. I.
Ordinis commendatio, Nominis derivatio, Varia acceptatio Æquipollentia cum Denominatione.

§. 1.

CUm ordine nihil pulchrius, & scire secundum vulgatissimum effatum, quid facias, & nescire, quo ordine facias, haud sit perfectæ cognitionis, ideoque & ego ordinem servaturus & exemplo Ulpiani *in l. 1. pr. ff. de I. & I. l. 11. pr. ff. de Injur. & famos. libell.* Pauli *in l. 1. pr. ff. de acquir vel amitt. poss. l. 1. pr. ff. de furt.* insistens à nominis notatione, ne ignoretur, de quo dicatur *l. 2. §. 43. ff. de O. I.* tractationis telam exordiat.

§. 2.

§. 2. Dicitur autem PRÆCIPUUM à verbo *Præcipio*, quod compositum à præpositione *Præ* & verbo *Capio*: Verbum vero *Præcipere* varias habet significationes; aliquando enim idem est ac *jubere*, quod propriè est intelligentibus intimare faciendum, unde Præcepta pro jussis accipimus; ita jussa Magistratuum Præcepta dicuntur: In Divinis libris etiam aliquando de rebus inanimatis & non intelligentibus accipitur, quatenus ea potentia DEI aptantur, ad edendos certos effectus. *Hieronym. in cap. 45. Esaiæ*: Illud quod scriptum est; *Ego omnibus stellis præcepi.* Aliquando *Instruere*, *Monere*, *Docere*. Quâ ratione Artium Magistri Præceptores appellantur, quasi Institutores, & placita eorum præcepta & præceptiones, Cicer. de finib. *sapientiâ præceptrice in tranquillitate vivi potest. Plin. lib. 18. cap. 24. Hesiodus qui princeps omnium de agricultura præcepit.* Nonnunquam significat *Prævidere f. antevidere*, *Virg. 6. Æneid. Omnia præcepi, atque animo mecum ante peregi*: Modo *Prævenire. Idem. Exultatque animis & spe jam præcipit hostem.* Propriè PRÆCIPERE denotat *præ aliis capere l. 65. §. f. ff. pro socio.* Hinc descendit vocabulum PRÆCIPUUM, quod significat illud, quod quis præ aliis capit *l. 34. §. 1. de legat. 2. l. 1. §. 15. ff. de collat. l. 13. C. de collat. Voss. Lex. Etym.*

§. 3 Sequitur hujus termini diversa significatio. Cum enim ut alibi ita vel maxime in jure nostro controversiæ plerumque consistant in ambiguitate termini, ob id accuratè dignoscenda est cujusque vocis acceptio. Accipitur autem vel in *Sensu Latiori*: quo non tantùm in hæreditariis quæstionibus huic vocabulo locus est, sed & in aliis negotiis. Nam socius quoque præcipuum habere dicitur *l. 65. §. fin. l. 81. ff. pro socio.* Sic quod ex re alterius

dominorum communis servus quæsiit, is, cujus ea res fuit, præcipuum habet. *l. 24. ff. comm. divid.* Vel in *Lato* secundum quem quidem in hereditariis quæstionibus tantum locum habet, illam vero etiam rem sub se comprehendit, quam Judex uni ex heredibus præ reliquis coheredibus tenetur adjudicare, ita tamen ut nihilominus conferenda sit collatione fictâ, sc. minus capiendo seu remittendo tantum ex bonis hereditariis, quantum haberet ex collatis. *l. 1. §. 12. ff. de collat.* In *Stricto vero*, quo nobis tractandum est, tantum in successionibus parentum locum habet; ut si quis Liberorum ex lege, statuto vel defuncti parentis voluntate quid præcipere jubetur, ita ut illud præter hereditariam portionem & sui juris habeat. *l. 34. §. 1. de leg. 2. Reformat. Noric. Lib. 2. l. 34.*

§. 4. Exprimitur autem aliis quoque vocabulis; Sic Latinis etiam dicitur, Non commune cum aliis, *Schard. in Lexic. suo Jurid.* Collationi non subjacens. *l. ult. C. de collat.* Proprium, *d. l. ult.* Non veniens in divisionem hereditatis *arg. l. 12. C. de Collat.* Germanis Vortheil/Voraus/quasi dicas zuvoraus oder zuvorhinaus geben. *Wehner. Obs. Pract. Lit. Z. vocab.* Zuvoraus *Rittersbus. in Nov. Part. 5. cap. 6. n. 2. Joh. Hieronym. Wurffb. in Different. Jur. Civ. & Noric. class. 1. membr. 2. sect. 1. th. 41. Reformat. Noric. de ann. 1479. 1522. utrobique L. 2. tit. 14.* Græcis Ἐξαίρετον sic *l. 34. §. 1. de legat. 2.* dicitur: ἐξαίρετον βούλομαι αὐτὸν παρ' ἑαυτοῦ λαβεῖν.

§. 5. Sequitur Paronymia, à vocabulo PRÆCIPUUM descendit *Præcipuus* adjectivum, significans illum qui præ aliis capitur, sicut German. vornehme/ à vor præ & nehmen capere. Græc. ἐξαίρετος Item adverbium *Præcipuè*, quasi ante omnia s. præventis omnibus, *Præcipuo modo* Græc.

Græc. ἐξαίρετος. *vid. Mart. Lexic. Philolog. vocab. Præcipuus.*

CAP. II.

Quid sit Præcipuum, Differentia ejus ab hæreditate & legato.

§. 1.

DElibatâ sic nominis ratione, nunc de re ipsâ erit despiciendum. Cum vero constet Definitiones in jure periculosas esse solere, & propter varias negotiorum circumstantias facile subverti posse. *l. 202. de R. I.* mihi quoque, si non exactissimam ad Logicorum regulas propositurus sum definitionem, condonabitur, cum sicut alibi ita & hic cognitio materiæ hujus potius ex particularibus haurienda, adeoque per unicam definitionem vix instillari possit; ut in simili loquitur Dn. Reink. *de retract. consang. q. 1. n. 63. inf.* Sanè Johannes Calvinus in Lexico suo Juridico ita quidem definit: *Præcipuum dicitur quod heredibus per præceptionem legatum est.* Quoniam vero sub hac definitione præcipuum Conventionale, Legitimum & Statutarium Liberorum non comprehenditur, & ita quoad nostram acceptionem suo definitò angustior sit, ideo aliam formare tentabo, sc. *Præcipuum nihil aliud est, quam res liberis præter hæreditariam portionem ita assignata, ut ante divisionem capiatur, vel si iam accepta sit retineatur.*

§. 2. In Definitionis nostræ explicatione omnium primò occurrit Genus, quod constituit vocabulum *Res.* Varia autem Rei acceptio. Accipitur enim vel *Vulgariter* vel *Artificialiter vid. Hodog. Jur. Chart. 1. Clim. 2. parall.*

rall. 1. §. *1. Venerandi Dn. Senioris Juridicæ Facultat. D. Johannis Rebhanii JCti, Patroni & Præceptoris mei summè colendi.* Hoc in loco ſumitur *Artificialiter*, ſignificans vel ſubjectum comprehendens & corpora ſive ſpecies, quales ſunt v. gr. fundus, ædes, homo, eqvus &c. & ſummas ſive quantitates, ut pecuniam, nomina &c. *tt. J. de reb. corpor. & incorp.* vel jus, ut pignus, ſervitus &c.

§. 3. Loco Differentiæ ſpecificæ ſtant verba ſubſequentia, nempe: *Liberis præter hereditariam portionem ita asſignata* &c. quibus non tantum diſtingvitur ab ipſa hereditate, ſed & à legato. Ab hereditate paterna, cum hereditas illa acquiratur per univerſitatem & titulum univerſalem §. *fin. I. per quas perſon. cuique acquir. l. 24. ff. de V. S. l. 62. l. 128. de R. I.* Præcipuum, ut Prælegatum per particularem. *arg. d.* §. *fin. l. 34.* §. *1. l. ult. ff. de legat. 2.* Item Præcipuum ex ultima voluntate per præceptionem relictum non poteſt relinqui ei, qui non habet coheredem. *l. 116.* §. *1. de legat. 1.* at benè hereditas. A legato, quoniam illud ei, qui non eſt heres, relinqui poteſt. §. *11. I. de teſtam. ordin. l. 20. pr. ff. qui teſtam. facere poſſunt. l. 14. l. 15. ff. de reb. dubiis.* Prælegatum vero non niſi heredi coheredem habenti. *d. l. 116.* §. *1. de legat. 1. l. 34.* §. *11. eod.*

CAP. III.

Præcipuum aliud ex Voluntate unius vel plurium, aliud ex Ipsa Lege, Liberorum Masculorum tantum, aliquando Masculorum aliquando Fœminarum, Consanguineorum, Uterinorum, aliud ex Statutis, Masculinum, Fœmininum, Liberorum secundi matrimonii.

§. 1.

PArtis generalis membrum postremum concernit *Divisionem:* Dividi autem potest Præcipuum Liberorum quod aliud sit *Ex Voluntate hominum*, aliud *Ex Ipsa Lege*, aliud *ex Statutis* Præcipuum *ex Voluntate hominum* est vel ex voluntate Unius tantum, vel Plurium. Ex voluntate unius est, quod parens ultimâ voluntate constituit, ut aliquis ex liberis heredibus illud præter hereditariam portionem ante divisionem capiat sibique sui juris sine collatione habeat: ac in jure vocatur Prælegatum *l. 27.* §. *1. l. 41.* §. *3. de legat. 3.* Ex voluntate plurium Conventionale dici potest, estque illud quod præcipuè liberis obvenit ex ascendentis contractu vel Feudali, ut feudum, ubi masculi fœminas regulariter excludunt. *1. F. 1.* §. *3. 1. F. 8. pr. &* §. *2.* vel Unionis prolium. vid. Rickh. *de Unione prolium cap. 7. n. 24.*

§. 2. *Legitimum* est quod Lex ipsa præter hereditariam portionem proprium habere jubet. *l. 1.* §. *15. ff. de collat.* Estque Liberorum vel Masculorum tantum, vel aliquando Masculorum aliquando Fœminarum, pro diverso respectu bonorum, quædam enim bona ita affecta

sunt ut solùm masculi ea acquirere possint, ut castrensia & quasi &c. *d. l. 1. §. 15. ff. de collat. l. 4. ff. de castrens. pecul.* quædam ita, ut aliquando masculi & fœminæ, ut bona adventitia, &c. *l. 6. C. de bon. quæ liber. §. 1. I. per quas person. cuique acquir. Vid. Part. 2. c. 3. §. 5. & seqq.* vel Liberorum Consangvineorum vel Uterinorum. *l. 4. C. de secund. nupt. Nov. 22. c. 29.*

§. 3. Præcipuum *ex Statutis* quarundam Regionum & Civitatum est, quod liberi secundum ea ante divisionem hereditatis capiunt, hocque dividi potest in Masculinum, Fœmininum, & Liberorum ex Secundo Matrimonio. Masculinum est quod filii, Fœmininum quod filiæ solum præcipiunt. *vid.* Sächsisch. LandR. *lib. 1. art. 27. Reformat. Noric. de anno 1564.* Liberorum ex Secundo Matrimonio est, quod tales liberi præcipuum habent. vid. Fürstenth. Würtemb. Gemeine Landr. *Part. 4. rubr.* Wie es gehalten werden soll/ so zwey Ehegemächt beysammen Kinder ehelich erzeugten/ und ihr jedes ausser vorhergehender Ehe auch Kinder &c.

PARS SECUNDA
Exhibens Specialia.

CAP. I.
Qui Præcipuum constituant vel non.

§. 1.

ABsolutâ Parte Generali sequitur *Specialis*, in qua Causæ & Effectus explicantur; Ex Causis Consentaneis primùm

mùm ſeſe offert *Cauſa Efficiens*; quæ ratione Præcipui *ex ultima voluntate* parentis defuncti eadem eſt, quæ in legatis; nempe *Cauſa efficiens* προηγουμένη eſt benigna parentis voluntas. *l. 1. C. comm. de legat.* προκαταρκτικὴ ſingularis favor. Cauſa efficiens *remota* eſt Lex IIX. Tab. *propinqua* Parens prælegans; Inde conſiderandum venit, quis prælegatum relinquere poſſit.

§. 2. Prælegatum Liberis ſuis relinquere poteſt, quisquis teſtamentum faciendi jus habet, *arg. l. 2. de legat. 1. l. 1. §. 1. 2. de legat. 3. §. 10. I. de fideicomm. heredit.* Hinc alii prohibentur natura alii lege. *Natura* ad teſtandum inhabilis. 1. Propter defectum ſenſus, ut mutus & ſurdus naturâ *l. 6. §. 1. ff. qui teſtam. fac. poſſ. 2.* Furioſus *l. 16. §. 1. ff. qui teſtam. fac. poſſ.* 2. propter defectum mentis. *Lege prohibetur.* I. Ob ſtatum (1) ſervus *l. 8. l. 12. l. 13. d. t.* (2) filius famil. adeo ut ne permittente quidem patre *l. 6. pr. l. 16. ff. qui teſtam. facer. poſſ.* intellige de peculio adventitio, de caſtrenſi enim & quaſi ſecus *l. ult. C. qui teſtam. facer. poſſ. §. 9. I. de teſtam. ordin.* II. Propter defectum mentis & conſilii inhabilis eſt prodigus cui bonis interdictum. *§. 2. I. de teſtam. ordin. l. 18. ff. eod. l. 40. de R. I.* III. Ob crimen. (1) Carminis famoſi damnatus *d. l. 18. §. 1.* (2) Apoſtata *l. 2. 3. 4. C. de apoſtat.* (3) hæreticus, *auth. credentes C. de hæretic.* (4) Inceſtis nuptiis pollutus *l. 6. & auth. ſeq. C. de inceſt. nupt.* (5) Uſurarius manifeſtus *c. 2. inf. de uſuris in 6.*

§. 3. Præcipui *Conventionalis* ut *Feudi* Cauſa efficiens eſt primus acquirens, Jus enim feudi à primo concedente conſtitutum & à primo acquirente ſibi ac ſucceſſoribus ſuis acquiſitum devolvitur, defuncto vaſallo, in alium per ſucceſſionem legitimam juxta ordinariam feudi natu-

ram per successionem ab intestato, modo succedendi feudali. *2. F. 11. & 50. 1. F. 1. §. 1. 1. F. 8.* *Ex unione prolium* parens seu mas seu fœmina prioris matrimonii: docente *Rickb. de Unione Prolium. cap. 7. n. 24.* ibi: *Probè in plerisque Civitatibus & Provinciarum Reformationibus statutum est, ut in unione prolium liberis prioris matrimonii parentes, præcipuum aliquod assignent, quod Germanico idiomate* einen Voraus *appellant, add.* Churfürstl. Pfaltz-Lands-Ordnung *Part. 2. tit. 25.* von Einkindschafften/ *Reformat. Wormatiens. tit.* von Einkindschafften.

§. 4. Quod liberi præcipua habeant bona castrensia & quasi castrensia, adventitia, donationem simplicem, sponsalitiam largitatem &c. *vid. cap. 3. §. 9. & seqq. h. P.* Causa efficiens est ipsa Lex. *vid. l. 1. §. 15. §. 16. ff. de collat. §. 1. I. per quas person. cuique acquir. l. 6. C. de bon. quæ liber. l. 4. C. de secund. nupt. Nov. 22. c. 29.*

§. 5. *Causa efficiens Statutarii* est Magistratus Provinciæ vel Civitatis, in quâ obtinet. Ita in Saxonia Serenissimus ibidem Elector. *vid.* Sächsische Landr. In Ducatu Würtenbergico secundum Landtr. des Fürstenth. Würtenb. *de ann. 1585.* Christophorus Dux Würtenb. Norimbergæ Magistratus illius Civitatis. *vid. Reform. Noric. de ann. 1522. & antiquior 1479. utrobique tit. 14. & Novissima de ann. 1564.*

CAP. II.
Personæ præcipuo gaudentes vel non.

§. 1.

M*ateria subjectiva* seu Personæ, quæ præcipuum hoc accipere possunt, sunt Liberi parenti succedentes, qui, cum

cum varii ſint, pro diverſitate Præcipui diverſimodè conſiderandi. Ut ergo filius vel filia præcipuum ex ultimâ voluntate parentis accipere poſſit, requiritur coheres. Filio enim coheredem non habenti præcipuum relinqui non poteſt. *Cajus Lib. 2. tit. 5.* §. *7. I. de legat. Alciat. Libr. 3. Parerg. c. 1. l. 116.* §. *1. de legat. 1.* Daretur enim alias prælegatum heredi à ſemetipſo; quod jus noſtrum non patitur *l. 34.* §. *1. de legat 1.* cum abſurdum ſit quenquam ſibi debere, eundemque & creditorem & debitorem eſſe. *Duaren. ad l. 25. de legat. 1. Cujac. ad l. 17. d. t.* Imo fruſtra ei jure prælegati datum eſſet, quod alioqui æquè habiturus fuerat, tanquam heres. Unde ſi heredi ex aſſe inſtituto & Titio fundus legetur, Titius ſibi totum acquirit. *l. 34.* §. *11. eod.* Dictis hiſce obſtare videtur *l. 34.* §. *1. de legat. 2.* in qua dicitur quod ſibi à ſemetipſo prælegari posſit. Verum reſpondetur. Heredi coheredem habenti recte & utiliter prælegatur, in tantum, ut licet teſtator expreſsè dixerit, *heredi à ſe ipſo lego vel dari jubeo*, nihilominus utile ſit prælegatum propter perſonam coheredis. Verba enim teſtatoris ita potius interpretamur, ut ſubſiſtat prælegatum, quàm ut corruat, modo juris ratio non repugnet. *C. I. A. ad tit. ff. de legat. th. 18.* Quo autem appareat quibus Liberis prælegatum relinqui poſſit videamus, qui heredes inſtituti nequeant. Cognito enim uno contrariorum cognoſcitur & alterum, *arg. pr. I. de Tutel.*

§. 2. Heredes inſtitui vetantur alii *Abſolute* ut 1. Servi pœnæ *l. 3. ff. de his quæ pro non ſcript. hab. l. 17. pr. ff. de pœn.* Ad rem os damnatus noſtro tempore *C. I. A. ad tit. ff. de hered. inſtit. th. 14. n. 3.* Bannitus vel proſcriptus ab Imperio *ibid. vid. & Hillig Donell. Enucl. 6. cap. 17. lit. N.* 2. Deportatus *l. 1. C. eod. vid. Barry. de ſucceſſ. teſt. & inteſt. Lib. 1. t. 8. n. 1. & ſeqq.* 3. Mulier intra annum lu-

ctus nubens *l. 1. C. de secund. nupt.* 4. Anabaptista *l. f. C. ne sacr. bapt. reit.* 5. Apostata *l. 3. C. de apostat.* 6. Hæreticus vid. *l. 4. C. de haeretic. auth. Credentes, Auth. Gazaros. C. d. t.* 7. Ex damnato coitu natus, *auth. Licet. C. de natur. liber. l. 6. C. de incest. nupt.* 8. Qui professus est talem aliquam religionem, quæ bonorum est incapax, qualis est ordo Franciscanorum & aliorum Fratrum Mendicantium, de quibus vid. *Clem. exivi. §. cum enim ad veritatem vitæ. de Verbor. Signific.*

§. 3. *Alii secundum quid;* qui sc. institui possunt, non tamen ab omnibus, aut non nisi in certam partem sic 1. Legitimis liberis cujuscunque sexus, uno pluribusve existentibus, bonorum suorum unam tantum unciam pater naturalibus liberis relinquendi habet potestatem. *l. 2. auth. Licet. C. de natural. liber. Nov. 89. cap. 12.* 2. Legitimati ii, qui sine matrimonio per oblationem curiæ legitimi facti sunt, heredes quidem institui possunt, ita tamen, ut hoc modo legitimatis non plus relinquatur, quam uni filiorum naturalium & legitimorum, cui minimum est relictum, *d. Nov. 89. c. 3.* 3. Spurii ex matre illustri adhuc alium filium ex justis nuptiis habente *l. 5. C. ad SC. Orfic.*

§. 4. *Qui ex Ipsa Lege præcipuum capiunt* sunt Liberi vel Masculi tantum vel Masculi & Fœminæ (pro diverso respectu bonorum) vel Consanguinei vel Uterini: Quædam enim bona ita affecta sunt, ut solum filii illa acquirere possint, v. gr. bona castrensia & quasi castrensia &c. *vid. cap. seq. §. 5.* Ratio quòd fœminæ ab omnibus officiis virilibus & publicis remotæ sunt *l. 2. ff. de R. I.* adeoque nec militis, *arg. l. 4. pr. ff. de re milit.* nec procuratoris nec advocati personam sustinere queunt. *d. l. 2. ff. d. R. I.* & ita nec peculium castrense vel quasi acqui-

rere

rere idque præcipuum habere. Quædam vero ita, ut tam Fœminæ quàm Masculi acquirere possint, ut bona adventitia &c. *vid. d. cap.* §. *6.* sicque qui talia acquisivit præcipua etiam habet. *l. 1.* §. *15. ff. de collat.* §. *1. I. per quas pers. quique acquir. l. 6. C. de bon. quæ lib. l. ult. C. de collat.* Consanguinei quando communi patri, Uterini quando communi matri succedunt. *l. 3. l. 4. l. 5. C. de secund. nupt. Nov. 22. c. 29. add. sæpius citat. cap.* §. *7.*

§. 5. *Liberi qui ex contractu Ascendentium* Præcipuum capiunt, & quidem *Ex Contractu feudali* regulariter sunt sexus masculini, legitimè tamen à primo acquirente descendentes & ad servitia Domino exhibenda idonei; in feudis namque ejusmodi liberi fœminas regulariter excludunt. *1. F. 1.* §. *3. 1. F. 8. in pr. &* §. *2.* Hujus autem consvetudinis rationes *vid. ad thes. praced. & infr. cap. 5.* §. *4.* Et hoc verum est etiam in feudo empto, & ita Scabinos Lipsienses in causa Georgii Joachimi von Leißsch zu Göttiß mens. Maj. 1594. respondisse refert *Carpz. Jurisp. For. Part. 3. const. 28. defin. 9.* ut & in feudo hereditario. *Hartmann. Pistor. Part. 2. quæst. 1. n. 97.* sicquè prædictos Scabinos in causa Georgii von Deumingen mens. Jul. ann. 1596. pronuntiasse itidem testatur *Carpz. d. l. def. 11.* Distingvendum tamen annon in constitutione ejusmodi feudi tale pactum adjectum sit, ut & fœminæ succedant, quo casu pro diversitate pactorum fit successio. Aut enim fœmina succedit demum deficiente masculo (uti alias in feudis fœmineis fieri solet) aut simul cum masculo. vid. *Struv. Synt. Jur. Feud. cap. 4. aph. 13.*

§. 6. *Qui ex Unionis prolium conventione* præcipuum accipiunt sunt liberi ut plurimum prioris matrimonii, qui cum aliis ex posteriori procreatis uniti succedunt; Frequentius enim assignari solet liberis prioris, quàm posterioris

ſterioris matrimonii : Idque confirmat etiam Beſold. *in theſaur. pract. vocab.* Voraus/ ſcribens : *Probè in plerisque Civitatibus & Provinciarum Reformationibus eſt ſtatutum, ut in unione liberorum, liberis prioris matrimonii præcipuum aliquod (hoc eſt certa quædam quantitas pecuniaria, vel ſpecies, ut fundus &c. quod ante diviſionem bonorum cum unitis fratribus præcipiatur) aſſignetur, quod Germanico idiomate* einen Voraus *appellant, add. Rickh. de Union. prol. cap. 7. n. 24.*

§. 7. *Præcipuum, quod ex jure Saxonico* debetur, non tantum obvenit filiis & filialibus, ſed etiam nepotibus, vid. *Dn. Carpzov. P. 3. c. 38. d. 36.* diſtinctione tamen adhibitâ inter bona : Ratione namque Præcipui ex hereditate paternâ & quidem quoad Res Expeditorias ſola agnatio attenditur, hinc frater conſangvineus una cum fratre Germano, vel ab utroque latere conjuncto ad illas admittendus eſt, & reſpectus ſaltem habetur ad lineam maſculinam *Matth. Coler. p. 2. deciſ. 262. n. 4. Carpz. P. 3. Conſt. ult. def. 37.* Requiritur autem ut defunctus fuerit Nobilis. De Jure Saxonico enim inter ſolos Nobiles Res expeditoriæ & Gerada frequentantur. Landr. *Lib. 1. art. 27. verſ.* und das Heergewette an den nechſten Schwerdmagen: *Et §.* Ein jeglicher Mann/ ubi dicitur: denn welcher Mann von Ritters Art nicht iſt/ und deme der Heerſchilt nicht zuſtehet/ der läßt hinter ihm Erbe zunehmen/ wann er geſtorben und kein Heergewette: Item *Matth. Coler. P. 1. deciſ. 42. n. 3. & deciſ. 203. n. 21.* dicit: Weil nach Sächſiſchen Rechten Bürger und Bauren kein Heergeräth laſſen/ ſo kan/ wann ein Schmied oder Zimmermann verſtirbet/ das Schmied- oder Zimmerzeug in das Heergeräthe nicht gehören. In nonnullis tamen locis etiam civibus ac ruſticis res expeditoriæ ex ſpeciali conſvetudine cedunt *Coler. Part. 1. deciſ. 42. & 203. Carpz. Part. 3. conſt. 38. def. 24.*

§. 8. Quem-

§. 8. Quemadmodum in Rebus expeditoriis sola agnatio, sic in Geradâ sola cognatio attenditur, inde & soror uterina una cum sorore ex utroque latere conjuncta in bonis utensilibus admittitur, & hæc sententia tam juris civilis quam Saxonici rationibus consentanea est, idque cuivis primo intuitu facile persvaderi poterit, saltem ipsorum bonorum utensilium naturam diligentius consideranti: Hæc enim præter casum, quo uxor defuncto marito recepit, non à masculis sed à solis fœminis post mortem ipsarum relinqvuntur, ut probatur *in artic. 27.* ibi Ein jegliches Weib vererbet ihre Gerade auf ihren nechsten Nifftel / so ihr von Weibes halben zugehörig ist *Lib. 1.* Sächsisch. Landr. & testatur *Schneidew. in Instit. de here d. quæ ab intest. defer. in rubr. de success. int. vir. & uxor. n. 55.* Neque etiam ad masculos, sed ad solas fœminas, & quidem eas solum, quæ defunctæ per lineam fœmininam sunt conjunctæ transmittuntur, exclusis aliis omnibus personis, quæ ex linea masculina descenderunt. *d. art. 27.* Usque adeò ut nec fœminæ quæ ex linea masculina descenderunt, admittantur. Quin imo tàm fœminæ, quàm masculi ex linea masculina descendentes in tantum à successione bonorum utensilium excluduntur, solius cognationis habitâ ratione; ut si nullæ extent fœminæ, quæ defunctæ per lineam fœmininam conjunctæ sint, bona hæc ad fiscum devolvantur, ut est textus *in art. 28. lib. 1. Specul. Saxon.* Quando verò mater nulla alia bona, nisi Geradam reliquerit, filiis de Gerada legitima debetur. *Dn. Richter. tract. de success. ab intest. sect. 1. membr. 1. num. 60.*

§. 9. Quæritur, annon Jus Repræsentationis ratione Præcipui ex Jure Saxonico locum habeat? Resp. Distingvendum inter Collaterales & Descendentes. Quoad

Collaterales negatur: In Rebus enim expeditoriis sola agnatio & in Geradâ sola cognatio attenditur, quique ex his defuncto gradu proximus, reliquos excludit *Const. Elect. 18. P. 3. §. ult. vers.* Sondern unsere Meinung und Gemüth ist. &c. Et ita in Collegio Jenensi mens. Sept. An. 1638. ad requisitionem Martini Gebleri & Theodori Evandri zu Weymar responsum est. vid. *Dn. Richter. d. l. n. 50.* Quoad descendentes affirm. repræsentant enim Nepotes vices filii, ex ejusque persona, jure repræsentationis, admittuntur. *§. 6. I. de hered. quæ ab intest. defer. Nov. 118. c. 1.* & ita in causa Georgii Rumplers zu Leißnig mens. Decembr. 1633. *Add. Christ. Zobel. part. 1. Differ. 21. Andr. Goldb. de Gerad. cap. 5. tit. de success. cognat. descend. num. 3.*

§. 10. In *Ducatu Würtenbergico* Liberis secundi matrimonii aliquando etiam competit Præcipuum aliquod, nempe quando cum fratribus aut sororibus consangvineis & uterinis parenti succedunt, videatur des Fürstenthumbs Würtenberg gemeine Landrecht *Part. 4. Rubric.* Wie es gehalten werden soll/ so zwey Ehegemächt beysammen Kinder ehelich erzeugten und ihr jedes ausser vorhergehender Ehe/ auch Kinder. &c.

§. 11. Secundum *Statuta Norica* de anno 1522. & de anno 1564 *L. 2. tit. 34.* filii & filiæ parentibus succedentes etiam Præcipuas quasdam res capiunt: ubi controvertitur, quoniam ibi saltem mentio fit vocabuli Filiorum. Num etiam nepotes contineantur? Joh. Hieronym. Wurffbein. *in Differ. Jur. Civil. & Jur. Noric. pag. 233.* negativæ est sententiæ. I. Quia statuta propriè intelligenda: Propriè autem loquendo filiorum appellatione nepotes non veniunt, quamvis id verum sit de liberorum sumto vocabulo. *l. 6. ff. de testam. tutel. ibid. Gothofr. junctâ l. 220. pr. ff. de V. S.*

V. S. l. 41. §. 5. de legat. 3. l. 59 ff. de rit. nupt. admittenda sit, docet *Facbin. 5. Controv. 18.* II. Quia verisimile est Magistratus statuentes de uno tantum & non simul de alio etiam statuere voluisse, idquè juxta filios & filias etiam nepotum mentionem facientes, sicut h. ipso *tit. 34. l. 2. Reformat. Noric.* factum est, si & his Præcipuum oder den Voraus percipere per eos licuisset: Cum vero illi omissi sint: Regulæ illi communi locus erit: *Expressit ubi voluit: Ergo noluit ubi non expressit.* quæ maximè in statutis observatur. III. Propter præjudicium aliquod in causa der Sitzinger / ubi in Judicio Norimbergæ pro negativa judicatum.

CAP. III.

Res, quæ prælegari possint; quæ constituant præcipuum Legitimum; quæ præcipua competant Liberis masculis tantum; quæ tàm masculis quam fœminis &c.

§. 1.

M*ateria Objectiva* sunt res ipsæ, quæ Præcipuum constituunt: Et ultimâ quidem voluntate parentum *prælegari* possunt Res quælibet, corporales sive incorporales *l. 34. §. 1. l. ult. §. 1. ff. de legat. 2. l. 41. pr. de legat. 1. l. 91. de legat. 3.* Olim tantum res testatoris propriæ rectè prælegari poterant. *Paul. lib. 3. cap. 6. add. Wesenb. ad §. 2. I. de legat.* & Ulpianus *tit. 24. §. 10. de legat.* ait: *Per præceptionem legari possunt res quæ etiam per vindicationem:* Per vindicationem autem poterant, uti ipse, scil. Ulpian. *§. 6. eod.* scribit: *Quæ utroque tempore ex Jure Quiritium te-*

ſtatoris fuerunt, mortis & quando teſtamentum faciebat: præterquam ſi pondere, menſura, numero contineantur, in his enim ſatis eſt, ſi vel mortis duntaxat tempore fuerint ex jure Quiritium. add. Caj. Lib. 2. Inſt. tit. 5. §. 7. de legat.

§. 2. Hodie verò res aliena etiam prælegari poteſt, cùm ex conſtitutione Juſtiniani *l. 1. C. commun. de legat. §. 2. I. de legat.* diſpoſitum, ut omnibus legatis una ſit natura, non quidem quoad rem ipſam; (ut enim quod per damnationem legatum eſt, per vindicationem, vel vice versâ, legatum ſit, per rerum naturam effici nequit) ſed quoad objectum ſcil. res, & effectum, ut hodie per vindicationem & præceptionem res aliena legari poſſit, ut in legato damnationis; & pro conſequendis legatis tres actiones competant; Ex teſtamento ſcil. Rei vindicatio & Hypothecaria. *add. l. 72. ff. ad SC. Trebell. §. 3. & 4. I. de legat.*

§. 3. Num autem Jure Canonico æquè ac Jure Civili prælegatum rei alienæ valeat, dubitatur per *cap. filius noſter. 5. Extr. de teſtam. & ult. volunt.* Ego affirmativam ſententiam veriorem eſſe puto. 1. Propter *can. 5. cauſ. 12. quæſt. 5.* 2. Quia nulla differentia ſtatuenda inter jus Canonicum & Civile, niſi expreſsè in jure Canonico reperiatur. 3. Quia nullibi *in d. c. 5. Extr. de teſtam. & ult. volunt.* dicitur: Rem alienam legari non poſſe, ſed id in eo prohibetur, ne res aliena invito domino, prætextu legati à legatario detineatur: Legatarius enim domino rem petenti cogi debet eam reſtituere, licet ab herede rei æſtimationem petere poſſit ex juris civilis deciſionibus. *Gloſſ. in hunc locum. Covarruv. in comment. ad d. cap. 5. Facbin. Lib. 5. controv. c. 38. Hillig. Lib. 8. cap. 11. comment. Lit. T.*

§. 4. Etſi

§. 4. Etsi aliàs legatâ re alienâ distingvatur, an testator sciverit illam esse alienam, vel non. §. 4. *I. de legat.* sique sciverit, quod tunc heres eam luere, vel si dominus vendere nolit, æstimationem præstare debeat legatario, sin verò putaverit, rem esse suam, tùm neque æstimationem præstandam esse. Hîc tamen distinctione illâ opus non est, cum in hoc prælegato uni ex liberis relicta, sicque uni ex propinquis, qui rem alienam legatam cum effectu petere possunt. *l. 10. C. de legat.* Facit enim affectus, ut testator præsumatur prælegaturus fuisse tali personæ, etiamsi sciret rem alienam esse, *add. l. 72. ff. ad SC. Trebell.* vid. omnino *Menoch. arbit.* 9. *c.* 146. *Cujac. in notis poster. ad* §. 4. *& seq. Instit. de legat. Vult. Schneidew. ibid. Treutl. Part. 2. Disput.* 13. *th. 5. lit. C.*

§. 5. Res, quas Liberi *ex ipsa Lege* Præcipuas habent, vel capiunt, & quidem Masculi tantum, sunt I. Bona castrensia *l. 1. §. 15. ff. de collat. l. 4. ff. de pecul. castrens.* quibus accensentur etiam equi, arma filiofamil. militatum abeunti data *l. 1. C. de castrens. pecul.* II. Quasi Castrensia *d. l. 1. §. 15. ff. de collat. l. ult. C. eod. l. 4. C. de advoc. divers. judic. l. un. C. de castrens. omn. palat. pecul.* Sub quibus non solum comprehenduntur, quæ filius ex artibus liberalibus & functionibus publicis acquirit, sed etiam ea, quæ occasione istius militiæ togatæ ad ipsum pervenerunt *l. 7. C. de assess. & domest. & cancell. judic. l. 4. C. de advoc. divers. judicior.* Similiter quæ dignitatis, utpote Decurionatus vel Doctoratus, nomine pater pro filio dedit, aut promisit. *l. un. C. de peric. success. parent. l. 1. §. 16. ff. de collat.* æqvum enim est cum onera dignitatis sustineat, id lucretur etiam filius, onera namque honoribus cohærent *l. 2. §. 1. de vacat. & excus. muner.* III. Regulariter sumtus studiorum à patre erogati, ut est textus in *l. 50.*

ff. famil. ercisc. per quem hoc tradit *Bart. in l.* 1. §. 15. *ff. de collat.* & *Bald. in l. filia.* 18. *C. famil. ercisc.* & *in l. Macedonian.* 5. *C. ad SC. Macedon.* tradit & latè *Jas. in auth. Quod locum. C. de collat. Vital. in tract. de collat. quest.* 1. & *quest.* 18. Quæcunque enim filiusfam. à patre accepta consumsit, ut inde non fieret locuplètior, licet doctior, aut melior ex disciplinis evaserit conferre non tenetur, quoniam nec amplius ea habet, nec dolo nec culpa desiit habere: Generalis etenim *l.* 2. §. 2. *ff. de collat.* traditur Regula: *Quæcunque filius morte parentis nec habet nec dolo nec culpa desiit habere, conferre non tenetur.* Quæ vero ita consumsit, ut inde fieret locupletior, veluti si libros emerit, distingvendum an pater ei crediderit, an pietate ductus, sumtus ei administraverit; priori casu filius coheredibus eo nomine est obligatus, non vero posteriori, obscurum enim nemini est, ejus argumenti vim magnam haberi, quod ab armatis militibus ad togatos sumitur. *Everh. in Top. loc. à mil. arm. mil. num.* 1. Quippe quo jure, quoque privilegio illi utuntur, eodem etiam ferè hos frui. At filiumfam. militem, responsum est à Tertulliano, præcipua habere omnia ea, quæ pater ei in castra proficiscenti elargitus fuerit. *l. 4. ff. de castrens. pecul.* Quidni igitur filiofam. quæ parens eidem ad Musarum castra proficiscenti, sumtus nempe in studia & libros erogandos, dedit manere debent? cum utrobique par subsit causa, & non dissimilis ratio. *l. 4. l. 14. C. de advoc. divers. judicior.* siquidem libri sunt arma studiosorum, *Gloss. in l. nepos. 125. in verb. dignitate ff. de V. S.* iisdemque non minus necessarii, quam arma militibus esse possunt. *Gœdd. ad l. armorum 41. n. 7. ff. de V. S.*

§. 6. Præcipuum *quod diverso respectu competit vel masculis vel fœminis* constituunt. I. Res quas liberi

post

poſt mortẽ parentis defuncti, cui ſucceditur, acquiſiverunt *l. 6. 13. C. de collat.* item fructus, niſi acquiſiti ſint ex morâ collationis, qui tunc non habentur præcipui, ſed conferendi; aliàs enim commodum ex malitia ſua ſentiret is, qui moram commiſit, quod nefas eſt. II. Id quod poſt mortem patris eis debebatur, utcunque ante mortem patris, & ita antequam iis debebatur acceperint. *l. 11. ff. de collat.* III. Bona quæ (extra profeſſionem privilegiatam ſeu cauſam caſtrenſem vel quaſi) aliunde quam ab aſcendente, cui ſucceditur, iis obvenere *l. ult. C. de collat.* §. *1. I. per quas perſ. cuiq. acquir.* IV. Uſusfructus adventitiorum bonorum, quem pater filio vel filiæ ceſſit: Obſtare quidem videtur *l. fin. C. de collat.* ubi ideò non conferuntur adventitia, quod ſuo jure liberi iſta habeant, non etiam à patre; ut hunc uſumfructum, cum à patre conceſſum ſibi habeat filius, videatur debere conferre, ne alias ponatur inæqualitas, quoad alios liberos. Quæ opinio utut poſſit videri probabilis, obſtat tamen ei textus. *l. 6.* §. *2. verſ. ſin autem res ſibi C. de bon. quæ liber.* ex quo apparet, uſumfructum illum præcipuum habere filium. Cujus ratio eſt quia res ſua nemini ſervit, ſed redit ad naturam ſuam: Nec eſt quod quis objiciat, è bonis paternis uſumfructum abire, ad filium vero venire; nam ille non tam amittit, quam non acquirit; hic non tam acquirit, quam non amittit *l. 5.* §. *13. ff. de donat. int. vir. & uxor.* vid. *Dn. Brunn. in Tract. de Collat. bonor. cap. 4. n. 576. Perez. in Cod. tit. de collat. n. 21. Stephan. Forcat. de collat. bon. p. 2. n. 24. Hartman. Simon. obſ. ſing. 16.* V. Actiones populares & injuriarum abs filiofam. in vita patris exercitæ *l. 2.* §. *4. ff. de collat.* VI. Veſtimenta in uſum quotidianum data, hæc enim alimentorum appellatione continentur *l. 6. ff. de aliment. legat.* VII. Quod parens debet filio. *l. 20.* §. *1.*

l. 25. §. 19. ff. famil. ercisc. VIII. Donata à patre ob benè merita; *Gail. 2. Obs. 38. Struv. Synt. Jur. Civ. Exerc. 40. th. 7.*

§. 7. Ut constet quas res Liberi Consanguinei, quas Uterini ex Ipsa Lege præcipuas habeant distingvendum quoad Consanguineos, an eorum pater ante novercam decesserit, an vero post eam. Et si ante eam, utrum à prima uxore aliquid acceperit, an vero per successionem ex bonis defuncti filii ex illa suscepti. Priori casu sive dos fuerit, sive alia largitas, ut ex nuptiarum solennitate, mortis causa donationibus, testamento jure directo aut fideicommissi vel legati titulo &c. id omne liberi prioris matrimonii præcipuum habent. *l. 5. C. de secund. nupt. Nov. 22. c. 23. c. 29.* si vero per successionem ex bonis filii alicujus quid acquisierit, illud non (ut mater *l. 3. §. 1. C. de secund. nupt. Nov. 22. c.* 46.) prioris matrimonii liberis conservare tenetur, sed commune fit & consanguinei æqualiter in illis succedunt. *vid. Prelaudatus Dn. D. Rebhan. Hodog. Jur. Chart. 2. Clim. 3. §. 41. parall. 1. pag. 393.* Posteriori casu, quando sc. post secundam uxorem decessit, liberi cujusque matrimonii lucra dotalia, à matre eorum provenientia præcipiunt, & liberi ex priori matrimonio etiam ea bona, quæ ab eorum matre ad eum pervenerunt *d. Nov. 22. c. 29.*

§. 8. Quod si liberi Uterini concurrant, æquè ut casu antecedenti interest, utrum mater ante vel post secundum maritum decesserit. Nam si ante eum, idem juris est quod in liberis consanguineis. Si vero post eum, tunc si aliquid à defunctis maritis accepit, interest utrum sint lucra nuptialia an alio jure ad eam quid pervenerit; Lucra nuptialia absolutè unaquæque soboles proprii parentis accipit, sive ad tertias convolarit nuptias sive non: Quæ

vero

vero alio jure, diſtingvendum an à priori marito vel poſteriori acceperit, illa etiam præcipua habent liberi ex priori matrimonio *l. 3. C. de ſecund. nupt. Nov. 22. c. 23.* Hæc liberi ex poſteriori non habent præcipua, ſed eorum fratres vel ſorores uterini ex priori matrimonio æqualiter cum iis ſuccedunt, ſi mater nihil de illis diſpoſuit, liberam enim diſponendi facultatem habet ſi innuba manſerit, ſecus ſi ad tertias convolarit nuptias. *d. Nov. 22. c. 29. §. 1.*

§. 9. Controverſa admodum eſt quæſtio, An donationem ſimplicem factam à patre filius in poteſtate conſtitutus præcipuam habeat? Ego affirmativam ſententiam veriorem eſſe puto, ſi pater eam non revocaverit, propter *l. pen. C. de collat.* in qua Imp. Juſtinianus proponit regulam: Donationem ſimplicem præcipuam haberi, niſi donator pater contrarium expreſſerit, vel ſi alter heres dotem vel donationem propter nuptias teneatur conferre, quoniam hoc caſu pater præſumitur compenſationis cujusdam vice in filium, qui donationem propter nuptias non accepit, donationem ſimplicem contuliſſe. Igitur extra hoc caſus donatio ſimplex præcipua habetur.

§. 10. *Præcipuum Feudale*, eſt ipſum feudum à parente relictum; quod conſiſtit in rebus immobilibus ſive naturaliter ſint immobiles ſive civiliter. *2. F. 1. §. ult.* namque dicitur, *Sciendum eſt feudum non niſi in rebus ſoli, aut ſolo cohærentibus, aut in iis, quæ inter immobilia connumerantur poſſe conſiſtere. add. 2. F. 23. §. hujus autem.* Uberiorem explicationem Rerum, in quibus feudum conſtitui poteſt vid. *apud D. Struv. Synt. Jur. Feud. cap. 6. Ludvv. Synopſ. Jur. Feud. cap. 12. & quam plurimos alios Feudiſtas. In Vnione prolium* quælibet res præcipua liberis aſſignari poteſt, ut, certa quædam quantitas pecuni-

aria, vel species (ut fundus, domus, &c.) prout inter parentes convenit. *vid. Rickb. de Vnion. prol. cap. 7. n. 24.*

§. 11. Præcipuum *Statutarium* variis in rebus consistit: *Jure Saxonico Filiorum* Equestris ordinis præcipua sunt Res Expeditoriæ, das Heergewette/ Sächs. Landr. *Lib. 1. art. 27.* Quænam vero species inter res expeditorias referantur tradit *Georg.* Rotschitz *in Tract. de Dotalitio art. 22.* Et hoc etiam videre est ex sequente decisione, ad consultationem Jost Heinrichs von Witzleben zu Neurada mens. Mart. Ann. 1632. in Dicasterio Jenensi. Das Heergeräthe bestehet darinnen/ daß Euch drey Brüdern in gesambt/ euers Bruders bestes Pferd gesattelt und gezeumet/ der beste Harnisch und Schwerd/ so er in seiner Rüstung hat verlassen/ seine tägliche Kleider/ ein Heerpfüel/ das ist ein Bette nechst dem besten/ ein Küssen/ ein Tischtuch/ zwey Leylachen/ ein Handquel/ zwo zinnern Schüsseln/ ein Fischtiegel und ein Kesselhacken/ gehöret. Et hæ res æqualiter inter filios dividuntur, excepto gladio, quem natu major præcipuum habet, per text. *in artic. 22. inf. Lib. 1.* Landr. *add Petr. Heig. Part. 1. quæst. 8. num.* 29.

§. 12. *Filiarum* vero Præcipuum eodem jure constituunt bona utensilia seu Gerada *Art. 27. Lib. 1. d.* Landr. In quibus determinandis consvetudo loci, & quid mulier in sua custodia & possessione habuerit, & post mortem suam reliquerit, attendi debet: *Const. Elector. 22. P. 3. §.* Wenn aber *verb.* gebraucht/ oder in ihrer Verwahrung gehabt &c. *Dn. Carpz. P. 2. const. 14. def. 25.* Enumerationem quandam vide apud *Goldbeck. tract. de Jur. Gerada. Carpz. d. l. defin. 22. & plurimis sequentibus:* item ex sequenti responso ad quæstionem Annen Catharinen

von Zischwitz / gebohrnen von der Planitz / mense Julio Ann. 1640. Jenæ prolato: Es seyn alle Schaaf / Gänse / Kasten mit angehangenen oder ausgehobenen Lieden / Garn / Bette / Pfuel / Küssen / Leylach / Tischtücher / Deller-Tüchlein / Zwelen / Badlachen / Becken / Leuchter / alle Weibliche Kleider / Ring / Armbänder und Ketten / wofern die Verstorbene solche in Ihrer Verwahrung gehabt / Bücher darinnen die Frauen lesen / Siedlen / Laden / Teppich / Umbhänge / Bürsten / Scheren / Spiegel / Golt und Silber / so zu Frauen Geschmuck gewürcket / alle Gewant und Lacken / welche zu Frauen Kleider geschnitten / gultene Borten / Kräntze / Perlen / Corallen Schnür / Gürtel / alle Federn / der Kutzwagen darauff die Frau gefahren / die Braupfanne welche nicht eingemauert / sondern man zu-vermieden pfleget / der Waschkessel und alles Gebände zur Gerade gehörig: Was nun hiervon in der verstorbenen Verlassenschafft vorhanden / ist Ihr Ehemann der obgedachten nechsten Nifftel abfolgen zulassen schuldig / V. R. W.

§. 13. *Res, quas Liberi posterioris matrimonii secundum Jus Wurtenbergicum præcipuas habent*, sunt omnes res cujuscunque generis à parentibus in illo matrimonio acquisitæ, uno verbo Acquæstus Conjugalis, uti patet ex hisce verbis Constitutionis; Daß solche Kinder zweyter Ehe / welche beeder Ihrer Vatter und Mutter Verlassenschafft / mit Ihren einthalb Geschwistrigten also vertheilen müssen / allwegen das Jenige / so in selbiger zweyter Ehe errungen und gewunnen / und in beyden Fällen nach Absterben Vatters und Mutter auff sie kommen wäre / zu einem ledigen Voraus behalten mögen / und sie solches mit keinem Ihrem Geschwistrigten zutheilen schul-

 dig

dig seyn sollen &c. Fürstenth. Würtenb. Gemeine Landr. *P. 4. rubr.* Wie es gehalten werden soll / so zwey Ehegemächt beysammen Kinder ehelich erzeugten und Ihr Jedes ausser vorhergehender Ehe auch Kinder &c.

§. 14. *Secundum Statuta Norica L. 2. tit. 34. Filii* præcipua habent omnia patris arma, & tela & vestes paternas & libros, qui non pertinent ad negotiationem (was nicht Handelsbücher seynd) *Filiæ* vero præcipiunt vestes maternas, tunicas, vittas, & alia quæcunque sunt mundi muliebris: Quo pertinent, Gürtel / Messer und Beutel. vid. *text. in l. 22. cum aliqq. seqq. ff. de auro vel arg. legat. Gail. 2. O. 91. n. 4.* & ita judicatum in Judicio Norico in causa Kötzlers contra Holtzschuer Ann. 1590. 11. Maji. Et quemadmodum de his filii nihil participant, ita neque filiæ de vestibus paternis, armis, telis ac libris. *d. l. 2. tit. 34.* Verba Reformationis hæc sunt. Wann in verdingten Heyraten Söhne und Töchter / die Vätterliche oder Mütterliche Erbschafft / ohn geschäfft annehmen / so sollen die Söhne / allen Harnisch und Waffen zu der Wehre gehörig / auch die Väterliche Kleider und Bücher / damit man nicht handtieret zum Voraus nehmen / und die Töchter die Mütterliche Kleider / auch Schleyer / Handen und andere Gespende.

CAP. IV.

Forma & Modus constituendi præcipui.

§. 1.

AD *Formam* accedamus, quæ in omni Præcipuo una & eadem, nempe quod illud ita liberis assignatum, ut ante

ante divisionem hereditatis præter hereditariam portionem, si nondum habeatur, capi possit, uti ex definitione tum nominali tum reali pluribus apparet. vid. *supra Part. 1. Cap. 1. & 2. Modus* vero *constituendi* varius est: *Prælegatum* constituitur ultima voluntate: & quidem si testatò relictum sit, aliàs ad exactionem testamenti validitas requiritur: ex testamento enim imperfecto ratione solennitatum prælegata non debentur *arg. l. 23. l. 11. §. 1. de legat. 3. l. 29. pr. ff. qui testam. facer. poss. l. 23. l. 29. C. de fidei-comm. l. 8. §. 1. C. de Codicill.* (exceptâ causâ exheredationis & præteritionis, *authent. Ex causa C. de liber. prater.*) in tantum, ut si bona fide soluta sint, repeti possint. *arg. l. 76. §. 9. de legat. 2. l. 36. §. 2. de testam. milit.* hîc tamen ex imperfecto testamento etiam debetur. *l. 16. l. 21. l. ult. C. famil. ercisc.*

§. 2. Verba quibus Prælegatnm relinqui solet solennia non sunt, quæcunque enim, dummodo sensum volentis præcipuum relinquere significent, adhiberi possunt, *l. 2. C. comm. de legat. l. 21. C. de legat. l. 14. ff. de dote prælegat:* Potissimum tamen hoc modo prælegatur: *Pamphile illam rem præcipito, tibique habeto l. 27. §. 3. de instruct. vel instrum. legat. Titi fili, è medio præcipito, sumito tibique domum illam item aureos centum habeto l. fin. ff. de pecul. legat. Octaviana Stratonica dulcissima filia salutem, volo eam à se ipsa accipere villam Gazam cum impositionibus suis omnibus. Octaviano Alexandro dulcissimo filio meo salutem. Præcipuum volo eum accipere syntesin stelium villarum cum impositionibus suis. l. 34. §. 1. de legat. 2.*

§. 3. De *Præcipuo Feudali* pater ultima voluntate non potest disponere, sed filii capaces æqualiter in id succedunt,

cedunt, licet uni filiorum solum reliquerit, vel plus quam reliquis *Deci. Conf.* 468. *n.31. Paris. conf. 98. Lib.8. & consil. 65. n.45. lib.3. Schrader. de Feud. p.7. c.2. n.1.* Ratio est, quia providentia consvetudinis feudalis præstat hoc privilegium ipsis filiis, ut æqualiter omnes succedant. 1. *F.8.* Unde id quod lex tribuit, non potest ab alio, quàm ab ipsa lege auferri, & provisio legis tollit provisionem hominis vid. *Speidel. Specul. verb.* Voraus.

§. 4. Præcipuum *ex Vnione prolium* ut recte constituatur requiritur ut. 1. Consentientibus illis quorum interest scriptis designetur à parentibus, qui actum unionis prolium celebrant. 2. Magistratui competenti indicetur & 3. A prædicto Magistratu confirmetur, videatur Churfl. Pfältzische Lands-Ordnung *Part. 2. tit. 25. vers.* und endlich da zwey Eheleut. &c. *Sic in Reformat. Wormat. tit.* von Einkindschafften &c. Scriptum est §. zum andern/ *vers.* Auch ob einig Gut den lebendigen Kindern zum Voraus gemacht wird / schrifftlich vergriffen: *add. Reformat. Francofurt. Part.3. tit.10. Reformat. Moguntin. tit.* von Einkindschafften.

§. 5. Quemadmodum de feudo ultimâ voluntate non potest disponi, ita neque de *Præcipuo ex Jure Saxonico.* Nam Res Expeditoriæ ex singulari illius juris dispositione filiis debentur. *Modest. Pistor. Part. 4. quæst. 131. n.33. Carpz. P.3. const. ult. def. 34. Hartmann. Simon. Obs. singul. 12.* Sic & Gerada in filiæ præjudicium, eàque dissentiente alteri neque mortis causâ donari, neque per ultimam voluntatem relinqui potest. *Cöler. Decis. 12. n.64.* & hoc verum est sive defuncta ipsamet utensilia comparaverit, sive dotis loco ad maritum attulerit, sive maritus stante matrimonio ea acquisiverit. *Idem, Decis. 60. n.42.*

Secus

Secus tamen eſt. 1. Si filia conſenſerit. *Carpz. P. 2. conſt. 14. def. 2. Dan. Moller. ad. d. conſt. in pr.* 2. Limitatur hæc aſſertio in donatione Geradæ inter vivos, quæ ſubſiſtit: veluti Scabini Hallenſes menſ. April. ann. 1597. ad quæſtionem Annen und Eliſabethen/gebornen von Weißrada reſponderunt. Contrà Hieronym. Wurffbein *in Diff. Jur. Civil. & Noric. Claſſ. 1. membr. 2. ſect. 1.* docet: quod textus Reformationis Noricæ de Præcipuo tantum locum habeat, quando ſucceditur ab inteſtato.

CAP. V.

Cujus gratia Præcipuum conſtitutum.

§. 1.

CAuſarum ultima eſt *Finis*, qui diverſus eſt pro diverſitate Præcipui, alius enim eſt reſpectu Præcipui *ex ultima voluntate*, alius reſpectu illius quod deſcendit *ex Lege*, *Conventione* vel *Statuto*. Cauſa finalis *Prælegati* eadem eſt, quæ in legatis, nempe ut benigne fiat prælegatario. *l. 9. ff. pro ſocio. l. 75. pr. de legat. 2.* prælegatum enim obvenit titulo lucrativo, *arg. l. 36. de legat. 2. l. 32. ff. mandat. §. 2. I. de legat.* & ridiculum foret legare, ut nihil commodi legatarius ſentiat. *l. 65. ad L. Falcid.* Item ut honoretur heres, cui relictum *l. 3. §. 2. l. 5. §. 6. ff. de legat. præſt. contr. tab. bon. poſſ. pet. l. 15. pr. ad L. Cornel. de falſ. l. 36. pr. ff. de excuſat.*

§. 2. Finis *Præcipui ex ipſa lege*, ut Peculii Caſtrenſis & quaſi caſtrenſis eſt, ut filii propter vigilantiam & induſtriam beneficio aliquo afficiantur: Nonne enim æqvum

eſt

est liberis militiæ castra sequentibus ob sudores & bellica pericula, quibus pro totius Reipubl. salute sese exponunt, singulari favore præmia velut laborum concedere & indulgere? *arg. l. 2. C. de offic. magistr. milit.* vid. *Brunn. in tract. de Collat. bonor. cap. 4. num. 17.* Sic & Studiosi amore scientiæ quasi exules & ex divitibus pauperes fiunt, semetipsos exanimiunt, vitam suam multis periculis exponunt, & à vilissimis sæpe hominibus, corporales injurias sine causa perferunt. *Authent. Habita. C. ne fil. pro patre.* Adde quod sine studiis nulla subsistere diu possit Respublica *Panormit. ad cap. ult. inf. de judic. Rebuff. privil. univers. 82.* Add. *l. un. C. de Castrens. omn. Palatin. pecul. l. 14. C. de advoc. divers. judicior.* Studia ergò ut foveantur, necesse etiam fuit singularia iisdem privilegia concedere, quo onera honoribus plerumque conjuncta *l. 2. §. 1. de vacat. & excus. muner.* compensentur.

§. 3. Quod *Liberi prioris matrimonii* præter dotem & donationem propter nuptias reliqua lucra, quæ ad parentem secundas nuptias contrahentem ratione defuncti parentis pervenerunt, præcipiant, fit ob favorem liberorum & odium erga parentem qui secundas contraxit nuptias; Nuptiarum enim repetitionem, præsertim in mulieribus, satis esse odiosam & legibus inimicam, tametsi nullo jure prohibita sit, patet ex textu *Nov. 22. c. 40. c. 45. add. Rittershus. 4. Nov. 3.* Cur reliqua bona liberi ex ipsa Lege Præcipua habeant traditur *in §. 1. I. per quas person. cuique acquir.*

§. 4. Quòd *Filii feudum præcipuum* habeant, id fit ob familiarum maximè illustrium conservationem, pater enim per filium vivere intelligitur; non verò in filiâ, cum illa finis prioris familiæ dicatur. *l. 195. inf. ff. de V. S.*

item

item ob utilitatem domini, ut is sibi fide & officio talem habeat devinctum, qui militare & sibi in bellogerendo auxilium ferre possit. *2. F. 3. §. 1. 2. F. 5. 2. F. 7.*. Feuda namque à militia originem habent, ad quam mulieres idoneas non esse, expeditum est, tùm quod honestati non convenire videatur, ut mulieres virorum cœtui se immisceant, *l. 1. §. ff. de postul.* tùm quod neque consilio dominum juvare *arg. l. 4. C. de sponsal.* & consilia ipsius ob garrulitatem innatam tacere facile possint. vid. *Ludw. Synops. Jur. Feud. c. 9. pag. m. 185.*

§. 5. Quà de causà *Quibusdam in locis constitutum*, ut filii Res expeditorias, vestes scil. paternas, libros, arma &c. præcipua habeant, non exprimitur, putamus verò ideò factum esse, ne dum tales res dividuntur inter filios & filias, filii fiant inermes: Reipubl. etenim interest habere cives armatos; accedit, quòd illæ res filiabus parum videantur prodesse. Ne autem filiæ hoc modo damno afficiantur constitutum esse, ut in recompensationem filiæ præcipuas habeant vestes maternas, munda muliebria & his similia, *vid. supr. cap. 3. §. 11. & seqq.* In Ducatu Würtenbergico cur liberis posterioris matrimonii acquæstus conjugalis præcipuus assignatus, id ideò factum, quo æqualitas aliqua servaretur inter liberos; uti colligere licet ex ipsis verbis Constitutionis: In Ansehung / daß die letzten Kinder keins Ihrer Eltern / weder Vater noch Mutter einig und allein geerbt / In massen Ihre einhalb Geschwistrigten beyderseits von Vater und Mutter gethan haben.

CAP. VI.

Quæ actiones competant ad consequendum Præcipuum, & an conferatur.

§. 1.

HÆc hactenus de Causis consentaneis dixisse sufficiat, ex quibus *Effectus* promanat; & quidem ratione *Prælegati* Effectus est, quod dominium illius rei rectâ viâ & statim à momento mortis patris defuncti in eum, cui prælegatum, transeat *l. 80. de legat. 2. l. 64. ff. de furt. l. 8. §. 5. ff. de pecul.* & ad illam rem consequendam Prælegatario dentur hæ Actiones: Familiæ erciscundæ *l. 17. §. 2. de legat. 1. Theoph. Inst. Lib. 2. tit. 20. de legat.* intellige quoad partem jure hereditario obvenientem *Gothofr. ad d. l. 17. lit. Z.* (in prælegato enim duæ sunt partes, altera quæ debetur jure hereditario, altera quæ jure legati vid. *infr. §. 5. h. cap.*) Ad partem vero ex jure legati Rei vindicatio, Actio hypothecaria & Personalis ex quasi contractu, additione scil. hereditatis, quemadmodum ad alia legata *arg. l. 1. & 2. C. comm. de legat.* Actio ex testamento & hypothecaria in quocunque legato, etiam rei alienæ, quantitatis & generis locum habet. Rei vero vindicatio non aliter, quam si res testatoris propria & quidem certa species sive corpus legatum fuerit, *Gloss. & Dd. in d. l. 1. C. commun. de legat. add. Dn. Ludw. ad §. 2. I. de legat.* Potest autem filius se ab hereditate abstinere & nihilominus totum prælegatum vindicare *l. 12. de legat. l. 17. §. 1. l. 18. ff. de legat. 1.* nisi diversa testatoris voluntas appareat. *l. 87. & seq. d. t.*

§. 2. Quod

§. 2. Quod si unius ex liberis bona, quæ *ex ipsa Lege* præcipua habere debet, non possideat, sed reperiantur inter bona hereditaria parentis defuncti, vindicare illa potest, jam enim est dominus eorum *l.23.pr.ff. de R.V. l.25.pr. ff. de O. & A. Nov.22.c.24. l. 4. C. de secund. nupt.* Ad consequendam vero rem à patre filio donatam, nondum autem traditam, filiò datur condictio ex Lege. *l.35. §.4. & 5. C. de donation. Nov.162. c.1.* Sique filius in rem patris quid vertit, illud in judicio familiæ erciscundæ sibi adjudicari petere potest. *l.20. §.1. ff. famil. ercisc.*

§. 3. Ad obtinendum *Feudum* datur 1. Utilis rei vindicatio *2.F.8. §. rei autem.* quà experiri potest non tantum adversus extraneum feudi possessorem, sed etiam adversus ipsum Dominum, si is fortè feudi possessionem nactus sit, arg. *l.1.ff. si ager. vectig. pet.* 2. Condictio ex lege adversus dominum, ut si feudum fuerit evictum, aliud ejusdem bonitatis restituat, vel æstimationem ejus solvat. *d. c.8. & 2.F.25.* 3. Actio revocatoria, qua feudum à prædefuncto Vasallo alienatum revocari potest. *2.F.26.§. Titius filios, Alvar. & Andr. Isern. ad d.c. add. Bocer. in tr. de Jur. succed. in feud. c.1. q.1.* 4. Actio ex feudo seu ex contractu feudali, quâ filius Vasalli experiri potest adversus Dominum ad impetrandam investituram feudi. vid. *D. Struv. Synt. Jur. Feud. cap. 10. aph. 11.*

§. 4. Actionem, quæ datur ad consequendum Præcipuum *ex Unione prolium*, & ad præcipuum quod debetur *ex Statutis & moribus* cujusdam loci, puto esse Condictionem ex Lege s. moribus vel ex Statuto. Nulla namque hisce casi-

§. 5. Ad Effectum Præcipui maximè etiam pertinet quod illud non conferatur *Rittersh. ad Nov. Part. 7. c. 4. n. 10. & seqq. Joh. Hier. Wurffb. Diff. Jur. Civ. & Jur. Noric. class. 1. m. 2. sect. 1. th. 41.* id quod & argumento ipsius verbi *Præcipuum* Voraus / patet: Contraria enim sunt aliquid ultra portionem hereditariam ut præcipuum teneri & in collationem deduci *l. 12. l. 13. C. de collat.* Hinc *Webner. in Obs. Pract. Lit. Z. vocab.* zuvoraus / scribit: Quòd verba hæc zuvorhinaus / oder zuvoraus / in testamentis aut instrumentis posita, ejus sint naturæ ac importationis, ut summa illa præcipua non veniat in collationem, denn der Voraus ist mit dem Miterben nicht einzuwerffen noch zu conferiren. Defunctus enim uni ex liberis pecuniam aut aliam aliquam rem assignans, daß er ein gewisses voraus haben soll / ejus mentis esse censetur, ut ista accipiatur ante divisionem sine collatione retinenda: Quocirca in collationem non venit, illa enim remittitur voluntate defuncti, non tantùm expressa sed etiam tacitâ. *Bald. cons. 200. vol. 4. Cravett. cons. 85. n. 18.* nemo namque creditur præcipuum alicui relinquere velle, & tamen ut illud conferatur unà intendere. *Mevius Part. 1. Decis. 82. add. Balduin. in Justin. p. 552.* item *Rittersh. ad Nov. Part. 5. c. 6. n. 5. Cujac. lib. 3. Obs. 30.*

§. 6. Cum autem Res, quæ filio heredi ex massa hereditatis prælegatur duplici jure pro diversis partibus censeri necesse sit. *l. 1. §. 6. ff. quod legator. l. 18. §. 3. ff. ad SC. Trebell. l. 91. ff. ad L. Falcid.* Altero, quo apud heredem, in cujus portione jam per institutionem heredis locum partemque sortita fuerat, hereditario jure remanet; sibi enim à semetipso legari nequit, *l. 116. §. 1. de legat. 1.* Altero, quo in heredem ex coheredum partibus titulo legati transfertur. Hinc pars hereditaria imputatur in Legitimam & Falcidiam *l. 74. l. 91. ff. ad L. Falcid.*

§. 7.

§. 7. Accidit aliquando ut filius heres, cui prælegatum relictum fideicommisso sit gravatus, inde quæritur an etiam prælegatum restituendum veniat, & quid juris circa partem hereditariam? Distingvendum: An quis sit rogatus generaliter, quicquid quoquo nomine ad eum ex bonis defuncti perveneri, restituere, an verò partem hereditariam: Priori casu etiam prælegata, deductâ quartâ, restituenda. *l. 77. §. 12. de legat. 2. l. 18. §. 1. ff. de auro & argent. legat. l. 16. C. de fideicomm.* Posteriori vero casu, partem quam habet à coherede semper præcipuam retinet. Secundum illud vero quæ ei obvenit jure hereditario distinguendum: Si rogatus restituere, antequam ei prælegatum, tunc totum prælegatum præcipuum retinet, & de reliquis restituendis quartam Trebellianicam deducit; Sin vero post, tunc saltem partem jure legati præcipuam habet, alteram vero cum reliqua portione hereditaria, deductâ quarta, restituere debet. *vid. Gail. 2. Obs. 135.*

CAP. VII.

Modi destruentes Præcipuum, ejusque Impedimenta.

§. I.

TAndem etiam de præcipui *Contrariis* quædam subjungenda veniunt; Ubi omnium primo notandum, quod *Prælegatum* iisdem modis, quibus legatum, infirmetur, sicque I. Revocatione; *arg. l. 1. & tot. tit. ff. de adimend.*

Cornel. de falſ. IV. Si repudiaverit. *l. 38. §. 1. de legat. 1.* V. Deficiente causâ finali propter quam legatum fuit. *Maſcard. conſil. 1280. n. 72. & ſeqq.*

§. 2. Vitiat prælegatum Error I. In corpore rei prælegatæ, *arg. l. 4. pr. de legat. 1. l. 9. §. 1. ff. de hæred. inſtit.* II. In nomine appellativo rei prælegatæ, v. g. ſi quis, cum vellet veſtem prælegare, ſupellectilem adſcripſerit, dum putat ſupellectilis appellatione veſtem contineri, veſtis non debetur: rerum enim vocabula immutabilia ſunt *l. 4. de legat. 1.* III. In nomine heredis, ſi nempe volens heredi relinquere prælegatum, alium ſcripſerit, hocque modo neque is prælegatum conſequitur, cui adſcriptum eſt, neque is quem voluit, *arg. l. 9. pr. ff. de hered. inſtit.*

§. 3. *Sumptus ſtudiorum* cauſa erogatos filius non habet præcipuos. I. Si Parens animo credendi & ſic repetendi ſumptus hoſce filio ſuppeditaverit. *l. 50. ff. famil. erciſc.* II. Si pater ſumptus largiores in ſtudia ſubminiſtratos conferendos ultimâ voluntate præceperit. *Cothm. conſil. 3. n. 28. & ſeq. Dec. conſ. 184. n. 11.* III. Si filio bona & facultates aliunde ſuppetant, earumque adminiſtratio ſit penes patrem. *Bart. ad l. hic titulus 1. §. 15. ff. de collat. n. 8. Hartm. Piſtor. 1. Quæſt. 19. n. 6. Facbin. 5. Controv. 83.* Tunc enim in dubio veriſimile eſt, patrem non ut patrem de ſuis, ſed ut adminiſtratorem de bonis ipſius filii, ſumptus adminiſtraſſe. *l. 34. ff. de negot. geſt. l. ult. ff. de petit. hered.* IV. Si filius ſumptus, à parentibus transmiſſos ſtudiorum nomine, emunxerit, ac per Venerem, aleam & commeſſationes diſſiparit, *vid. Bart. & Dec. n. 7. ad authent. Quod locum C. de collat. Hartmann. Piſtor. lib. 1. quæſt. pract. 19.* In his tamen caſibus alimenta neceſſaria ſunt deducenda, quæ filio à patre ſunt præſtanda.

§. 4.

§. 4. Præcipuum quod liberis conſangvineis & uterinis debetur, peti non poteſt, quando tempus tricennale h. e. 30. annorum transactum ſit: *Nov. 22. c. 24.* Item ſi liberi prioris matrimonii expreſſim conſentiant, ut ad ſecundas nuptias tranſeat parens, & ſimul jus ſuum remittant, quod habent: Quilibet enim juri ſuo pro ſe introducto renuntiare poteſt, & ſcienti & conſentienti non fit injuria. *l. 27. de Reg. Jur. in 6. l. 34. C. de. transact.*

§. 5. Donationem ſimplicem filiusfam. præcipuam non habet, ſed conferre tenetur quando, 1. Pater eam revocavit, id enim poteſt, cum ante ejus mortem non valeat *l. 31. §. 1. ff. de donat. l. 11. c. eod. l. 25. C. de donat. int. vir. & uxor.* 2. ſi unus vel una donationem propter nuptias vel dotem conferre cogitur, ne ſi ea perſona, quæ ſc. donationem propter nuptias vel dotem confert, injuriâ afficiatur, ſi altera donationem ſimplicem præcipuam retineat. *l. 20. C. de collat.*

§. 5. Præcipuum *ex Conventione adſcendentium* deficit & quidem Feudum filii non habent præcipuum 1. Si ab hereditate paterna ſe abſtinuerint *2. F. 45.* 2. Si pater eorum feloniam commiſerit. *2. F. 26. §. ſi vaſallus.* 3. Si filius ipſe vivo patre delictum admiſerit, ob quod feudo acquiſito privandus eſſet, nec fuerit domino reconciliatus. *2. F. 55. §. fin.* 4. Si vaſallus eo pacto uxorem duxerit, ut liberi ex ea nati, certâ portione, de qua tempore contracti matrimonii convenit, contenti ab inteſtato non ſuccedant. *2. F. 26. §. filii*, ubi nota quod negative legendum ſit, *non ſuccedunt*, tum ex ratione ſubjecta, quam colla-

ut si ejus requisita *supr. cap. 4.* §. 5. enumerata non fuerunt adhibita.

§. 6. *Præcipuum ex Statutis* quorundam locorum liberis obveniens non debetur, si res illæ in hereditate parentum non inveniantur: Quæ enim non adsunt, illæ etiam præstari vel exhiberi non possunt: & hæc assertio etiam procedit, ut nec illarum æstimatio debeatur successoribus vid. *Dn. Richter. tract. de success. ab intest. sect. 1. membr.* 1. *n.57. Res Expeditoriæ* & *Geradæ* præscribuntur etiam spatio unius anni, sex septimanarum & trium dierum. Hæc tamen præscriptio non currit contra liberos, sed eam reverentia parentum excusat. *Dn. Richt d. loc. n. 74.*

§. 7. In Ducatu Würtenbergico liberi posterioris matrimonii *Acquæstum conjugalem* præcipuum non habent, quando non extant liberi ex duobus prioribus matrimoniis, tunc enim deficit ratio ob quam constitutum, ut acquæstum posterioris matrimonii, præcipuum sumant. vid. Fürstl. Würtenb. Gemeine Landr. *de rubr. Præcipuum ex Statutis Civitatis Noricæ* tum locum non habet, quando testatò parentibus succedunt liberi, idque colligere licet ex ipsa constitutione, & confirmatur decreto Inclyti Senatus illius Civitatis *de anno* 1626. 7. Julii lato.

Posset quidem etiam de Præcipui Affinibus aliquid dici; quia vero ratio temporis habenda, cum iter instans vix aliud admittat, quàm brevitati studere; ideo filum hic abrumpo.

Deo Ter Optimo Maximo pro Divina sua Assistentia sit

LAUS HONOR & GLORIA.

